

KOMENTAR

INDUSTRIJA

Industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine u mjesecu aprilu/travnju 2007. godine u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz prošle godine veća je za 8,3%, a u odnosu na proizvodnju iz istog mjeseca prošle godine veća je za 7,5%, dok je u odnosu na mart/ožujak ove godine manja za 0,3%.

Posmatrano po područjima industrijskih djelatnosti u aprilu/travnju 2007. godine u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz prošle godine, industrijska proizvodnja u području Prerađivačke industrije veća je za 13,9%, u području Rudarstva veća je za 13,9%, a u području Snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, plinom i vodom manja je za 12,1%.

Posmatrano po glavnim industrijskim grupacijama industrijskih proizvoda u periodu januar/siječanj-april/travanj 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine, proizvodnja bilježi povećanje kapitalnih proizvoda (indeks 159,6), trajnih proizvoda za široku potrošnju (indeks 154,7), netrajnih proizvoda za široku potrošnju (indeks 124,3), intermedijarnih proizvoda, osim energije (indeks 122,3), dok je zabilježeno smanjenje energije (indeks 86,9).

POLJOPRIVREDA

Stočarstvo

Neto težina zaklanih goveda u prvom tromjesečju 2007. godine veća je za 0,3%, neto težina zaklanih ovaca manja je za 50,2% i svinja za 16,4%, a kod peradi veća je za 87,8%, u odnosu na isti period 2006.

ŠUMARSTVO

Ukupna proizvodnja šumskih sortimenata u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine veća je za 75.000 m³ ili 24,7 %.

Proizvodnja sortimenata od četinarara/četinjača je veća za 50.000 m³ (38,8 %) dok je proizvodnja sortimenata od liščara/listača veća za 24.000 m³ (13,6 %). Ukupna prodaja šumskih sortimenata u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. veća je za 79.000 m³ ili 29,9 %.

Prodaja sortimenata od četinarara/četinjača veća je za 54.000 m³ (45,4 %) dok je prodaja sortimenata od liščara/listača veća za 24.000 m³ (16,6 %).

GRAĐEVINARSTVO

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u mjesecu martu/ožujku 2007. godine u odnosu na prosječnu vrijednost prošle godine manja je za 14,4 %, dok je u odnosu na isti mjesec prošle godine veća za 83,0 %.

U mjesecu martu/ožujku 2007 na objekte visokogradnje odnosi se 62,5 % izvršenih radova, a na objekte niskogradnje 37,5 %.

COMENTARY

INDUSTRY

Industrial production in the Federation of Bosnia and Herzegovina in April 2007 rose by 8,3% in relation to the average monthly production of 2006, and rose by 7,5% in relation to April 2006 and less for 0,3% in relation to March.

Viewed according to branches of industry in April 2007 in relation to average monthly production of last year industrial production in field of Mining rose by 13,9% Manufacturing industry for 13,9%, Electricity, gas and water supply less for 12,1%.

Viewed according to main industrial grouping in period January – April 2007 in relation to same period 2006. Increase in production was posted at durable consumer goods (index 154,7), capital goods (index 159,6), non – durable consumer goods (index 124,3), intermediate goods except energy (index 122,3), decline was posted energy (index 96,9).

AGRICULTURE

Livestock

In the first quarter in 2007 the net weight of slaughtered cattle increased by 0,3%, sheep decreased by 50,2%, pigs decreased by 16,4%, and poultry increased by 87,8%, in relation to the same period of 2006.

FORESTRY

The total production of forestry assortments in period I-III 2007 rose by 75.000 m³ (24,7%) in relation to same period of 2006.

Production of assortments of coniferous rose by 50.000 m³ (38,8%) while the production assortments of broadleaf rose by 24.000 m³ (13,6%). The total sale of forestry assortments in period I-III 2007 rose by 79.000 m³ (29,9%) in relation to same period of 2006.

Sale of assortments of coniferous rose for 54.000 m³ (45,4%) while sale assortments of broadleaves rose by 24.000 m³ (16,6%).

CONSTRUCTION

Total value of completed construction projects in March 2007 in relation to average value completed construction projects in 2006 less for 14,4% while in relation to same month of 2006 rose by 83,0%.

In March 2007 62,5% of completed projects related to building, and 37,5% civil engineering works.

U mjesecu martu/ožujku 2007 na objekte novogradnje odnosi se 63,1 % izvršenih radova, a na rekonstrukcije, popravke i održavanje postojećih građevina 36,9 %.

In March 2007 63,1% of completed projects related to newly-built buildings, 36,9% to reconstruction, maintenance and repair works of existing buildings.

Izvršeni efektivni sati u mjesecu martu/ožujku 2007 godine iznose 1.624.228, od toga na objektima visokogradnje 51,4%, a na objektima niskogradnje 48,6 %.

The realized efective hours in March 2007 was 1.624.228 Share was following: bildings 51,4%, and for civil engineering works 48,6%.

Broj radnika u mjesecu martu/ožujku 2007 godine iznosi 10.369, od toga na objektima visokogradnje 51,5 %, a na objektima niskogradnje 48,5 %.

The number of workers in March 2007 was 10.369, of which of the bildings 51,5%, and on the civil engineering works 48,5%.

Vrijednost ugovorenih građevinskih radova u inozemstvu za prva tri mjeseca 2007 godine povećala se za 72,6 % u odnosu na isti period 2006 godine. Vrijednost izvršenih građevinskih radova u inozemstvu za prva tri mjeseca 2007 godine povećala se za 124,1 % u odnosu na isti period 2006. godine.

In comparasion with the first three months of 2006, in the first three months of 2007 the value of contracts abroad more by 72,6 %, and the value of construction put in place more by 124,1 %.

Od ukupne vrijednosti izvršenih radova u inozemstvu u prva tri mjeseca 2007. godine, najveći dio odnosi se na zemlje Afrike i to 58,7 %.

The most part of completed projects in abroad in the first three months of 2007, refer to countries of Africa 58,7 %.

Udio objekata visokogradnje u ukupno izvršenim građevinskim radovima iznosi 59,4 %, a udio objekata niskogradnje iznosi 40,6 %.

Viewed according to types of works in completed construction projects, building construction shared 59,4 %, civil engineering shared 40,6 %.

PRIJEVOZ I VEZE

TRANSPORT AND COMMUNICATION

U željezničkom putničkom prijevozu u periodu I-III 2007. godine prevezeno je ukupno 79.000 putnika i ostvareno 5.501.000 putničkih kilometara, što je u odnosu na isti period 2006. godine više za 9,0% putničkih kilometara, a broj prevezenih putnika veći je za 2,6%.

The total number of passengers transported in rail transport in period January-march 2007 was 79.000 passengers and 2.560.000 passengerr – kilometres realised, in relation to same period 2006 it is rose by 9,0% in passengers kilometres, while the number of passengers transported rose by 2,6%.

U željezničkom teretnom prijevozu u periodu I-III 2007. godine prevezeno je 1.461.000 tona robe, a ostvareno 141.417.000 tonskih kilometara, što je u odnosu na isti period 2006. godine manje za 0,7% prevezene robe i manje za 9,6% tonskih kilometara.

In freight rail transport in January-march 2007 transported 1.461.000 of goods and 141.417.000 metric ton – kilometres realised. Realised transported of goods less for 0,7% and is less for 9,6% in metric ton – kilometres in relation to same period 2006.

U aerodromskim/zračnim lukama u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine promet putnika veći je za 16,8%.

Passengers turnover at airport in period January - March 2007 rose by 16,8% in relation to same period of last year.

Obim PTT usluga kod pismonosnih pošiljki u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine manji je za 11,7%.

The volume of the postal services at letters mail in period January – March 2007 less for 11,7% in relation to same period of 2006.

Fiksni telefonski razgovori u minutana u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine manji su za 1,5%.

Number of telephone calls by fixed telephones less for 1,5% in relation to same period in 2006.

Mobilni telefonski razgovori u minutana u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine veći su za 13,7%.

Number of telephone calls by mobitel in period January - March 2007 rose by 13,7% in relation same period of last year.

Internet-trajanje konekcije u minutama u periodu I-III 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine manje je za 3,6%, a broj poslanih SMS poruka veći je za 7,4%.

Internet – minutes of connection in period January-March 2007 in relation to same period 2006 less for 3,6%, and number a SMS message rose by 7,4%.

UNUTRAŠNJA/UNUTARNJA TRGOVINA

Trgovina na malo

U toku mjeseca marta/ožujka 2007. godine izvršili smo korekciju prethodnih podataka trgovine na malo za period I-II 2007., tako da je došlo do povećanja ukupnog prometa bez PDV-a sa 642.397 hilj./tis. KM na 651.669 hilj./tis. KM.

Promet u trgovini na malo sa PDV-om povećan je sa 681.637 hilj./tis. KM na 685.595 hilj./tis. KM, dok je promet trgovačkih poslovnih subjekata od ostalih djelatnosti povećan sa 59.094 hilj./tis. KM na 64.903 hilj./tis. KM.

Promet u trgovini na malo sa uključenim PDV-om u martu/ožujku 2007. ostvaren je u vrijednosti od 398.421 hilj./tis. KM, što je za 17,7% više nego u prethodnom mjesecu, odnosno za 22,0% više nego istog mjeseca prethodne godine. U periodu I-III 2007. godine vrijednost prometa u trgovini na malo sa uključenim PDV-om iznosi 1.084.016 hilj./tis. KM, što je za 24,0% više nego u istom periodu prethodne godine.

Ukupan promet bez PDV-a u martu/ožujku 2007. iznosi 379.436 hilj./tis. KM, a u periodu I-III 2007. godine 1.031.105 hilj./tis. KM.

Promet u ostalim djelatnostima bez PDV-a u martu/ožujku 2007. godine iznosi 38.633 hilj./tis. KM, a u periodu I-III 2007. godine 103.536 hilj./tis. KM.

Posmatrano prema pretežnoj djelatnosti poslovnog subjekta najveće učešće u prometu od trgovine na malo u martu/ožujku 2007. godine ostvareno je u slijedećim djelatnostima: 52.1 SKD-a (Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama) u vrijednosti od 152.968 hilj./tis. KM ili 38% od ukupnog prometa u trgovini na malo, zatim 52.4 SKD (Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama) u vrijednosti od 90.844 hilj./tis. KM ili 23% i 50.500 SKD (Trgovina na malo gorivima i mazivima) u vrijednosti od 75.799 hilj./tis. KM ili 19%. Učešće svih ostalih djelatnosti u ukupnom prometu od trgovine na malo je 20%.

Posmatrano po trgovačkim strukama najveći promet od trgovine na malo u martu/ožujku 2007. godine ostvaren je po grupama kako slijedi: Nespecijalizovane prodavnice živežnim namirnicama 119.335 hilj./tis. KM ili 30,0% od ukupnog prometa u trgovini na malo, zatim Motorna goriva i maziva 75.799 hilj./tis. KM ili 19,0% i Ostale nespecijalizirane prodavnice 34.578 hilj./tis. KM ili 8,7%.

Učešće svih ostalih grupa u ukupnom prometu od trgovine na malo je 42,3%.

Navedeni podaci odnose se na poslovne subjekte Federacije BiH čije su jedinice u sastavu (JUS) locirane na teritoriji Federacije BiH.

Poslovni subjekti Federacije BiH čije se jedinice u sastavu nalaze na teritoriji Republike Srpske, u periodu 1.1. – 31.03. 2007. godine ostvarile su vrijednost prometa u trgovini na malo uključujući PDV od 33.736 hilj./tis. KM, a u martu/ožujku u ovu obradu uključeno je cca 35 poslovnih subjekata što predstavlja 72% od ukupno registriranog broja poslovnih subjekata sa JUS na teritoriji Republike Srpske.

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama, mart/ožujak 2007. godine

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama u martu/ožujku 2007. godine iznosi 4.837.822KM, što predstavlja

HOME TRADE

Retail trade

During March 2007 we corrected preliminary retail trade data in period I-II 2007. Total value (VAT excluded) increased from 642.397 thousand KM to 651.669 thousand KM.

Value in retail trade (included VAT) increased from 681.637 thousand KM to 685.595 thousand KM, while the value of trade in other activities increased from 59.094 thousand KM to 64.903 thousand KM.

Value of retail trade in March 2007 (VAT including) was 398.421 thousand KM, 17,7% more then in previous month and 22,0% more then in March 2006. In period I – III 2007 realized value was 1.084.016 thousand KM, 24,0% more than in same period in previous year.

Total value (VAT excluded) in March 2007 was 379.436 thousand KM, and in period I –III 2007 was 1.031.105 thousand KM.

Value in other activities (VAT excluded) in March 2007 was 38.633 thousand KM, and in period I – III 2007 was 103.536 thousand KM.

According to prevailing activity of business entities greatest value of retail trade in March 2007 realized in following activities: Retail sale in non-specialized stores 152.968 thousand KM or 38% in total sale, Other retail sale of new goods in specialized stores 90.844 thousand KM or 23%, and Retail sale of fuels 75.799 thousand KM or 19%. The share of all other activities in total retail sale was 20%.

According to branches the greatest values of retail trade in March 2007 were in following groups: Non-specialized stores of food in value 119.335 thousand KM or 30,0% of total sale, Automotive fuel 75.799 thousand KM or 19,0%, Other non-specialized stores 34.578 thousand KM or 8,7%.

The share of all other groups in total retail sale was 42,3%.

These data related to enterprises and their units located in Federation B&H.

Business entities of Federation B&H with units located in RS, in period 1.1. – 31.03. 2007 realized value of retail trade (VAT included) in amount of 33.736 thousand KM, and March coverage contains 35 business entities, what is 72% from total registered business entities with units in RS.

Sale of agriculture products at outdoor markets in March 2007

Value of sale agriculture products at outdoor markets in March 2007 was 4.837.822 KM, it represent increase of

povećanje prodaje za 691.488 KM ili za 16,7 % u odnosu na mart/ožujak prethodne godine.

U martu/ožujku 2007. godine učešće u ukupnoj prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama posmatrano po grupama proizvoda je sljedeće: "Ostali proizvodi" 28,6%; "Povrće" 23,2%; "Voće" 17,8%; "Perad i jaja" 13,9%; "Mlijeko i mliječni proizvodi" 10,7%; "Med" 2,2%; "Riba" 1,9%; "Žita i proizvodi od žita" 1,5%; "Drvo" 0,2%.

Prodaja i otkup poljoprivrednih proizvoda, mart/ožujak 2007. godine

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga i otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u martu/ožujku 2007 godine iznosi 10.080.203 KM što u poređenju sa martom/ožujkom prethodne godine je više za 2.918.356 KM ili za 40,7%.

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga u martu/ožujku 2007. godine iznosi 3.763.287 KM, što u poređenju sa martom/ožujkom prethodne godine je više za 1.818.664 KM ili za 93,5%.

Ukupna vrijednost otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u martu/ožujku 2007 godine iznosi 6.316.916 KM, što u poređenju sa martom/ožujkom prethodne godine je više za 1.099.692 KM ili za 21,1%.

TURIZAM

U martu/ožujku 2007. godine ostvareno je 21.991 dolazaka turista, što je za 19,6% više u odnosu na mart/ožujak 2006. godine.

Turisti su ostvarili 41.580 noćenja, od toga 41,8% domaći turisti, a 58,2% strani turisti. U martu/ožujku 2007. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine noćenja domaćih veća su za 18,4%, dok su noćenja stranih turista viša za 13,8%.

Kapaciteti u martu/ožujku 2007. godine iznose 13.596 ležaja i u odnosu na isti mjesec prethodne godine viši su za 17,3%.

ZAPOSLTENOST I NEZAPOSLTENOST

Ukupan broj zaposlenih prema kadrovskoj evidenciji u mjesecu martu/ožujku 2007. godine na području Federacije BiH je 396.003 osoba.

Broj zaposlenih u 1991. godini na teritoriji koja prema sadašnjem teritorijalnom razgraničenju pripada Federaciji BiH iznosio je 631.020 tako da je nivo zaposlenosti u martu/ožujku 2007. godine dostigao 62,76% nivoa iz 1991. godine.

Krajem marta/ožujka 2007. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine na evidencijama službi za zapošljavanje bilo je 371.156

sale in amount of 691.488 KM or 16,7% in relation to March of last year.

In March 2007 share in total sale of agriculture products at outdoor markets, grouped to products is as follows: Other products 28,6%, Fruit 17,8%, Vegetable 23,2%, Milk and dairy products 10,7%, Honey 2,2%, Cereals and cereals products 1,5%, Poultry and eggs 13,9%, Fish 1,9%, wood 0,2%.

Sale and purchase of agriculture products in March 2007

The total value of sale agricultural products by own production of agricultural companies and agricultural cooperatives and purchase of agriculture products from individual agriculture producers in March 2007 came to 10.080.203 KM, what in comparison with March of last year, represent increase for 2.918.356 KM or 40,7%.

The total value of sale agriculture products by companies and agricultural cooperatives in March 2007 amounts to 3.763.287 KM, what in relation to March of last year represent increase for 1.818.664 KM or 93,5%.

The total value of purchase agriculture products by individual agricultural producers in March 2007 amounts to 6.316.916 KM, what in comparasion with March of last year increase for 1.099.692 KM or 21,1%.

TOURISM

In March 2007 was realized 21.991 turist arrivals, what in for 19,6% more in relation to same month of last year.

Tourist was realized 41.580 nights of which domestic tourists was realized 41,8%, and foreign tourists 58,2%, In March 2007 domestic tourist nights rose by 18,4%, and foreign tourist nights rose by 13,8% in relation to same month of last year.

Capacities in tourism in March 2007 come to 13.596 beds, what is for 17,3% more in relation to same month of last year

EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

The total number of employed persons in March 2007. on the area of the Federation B&H came to 396.003.

Level of employment in March 2007 represents 62,76 % from the level in 1991. (1991. represents territory which are according to territorial border belongs to Federation B&H).

According to the Unemployment service it was 371.156 registered unemployed persons at the end of March 2007.,

nezaposlenih osoba, što predstavlja smanjenje za 5 osoba ili 0,001% u odnosu na februar/veljaču 2007. godine.

Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih u martu/ožujku 2007. godine bila je: VSS 7.123 ili 1,92%, VŠS 4.980 ili 1,34%, SSS 83.027 ili 22,37%, NSS 1.028 ili 0,28%, VKV 2.890 ili 0,78%, KV 135.651 ili 36,55%, PKV 12.378 ili 3,33% i NKV 124.079 ili 33,43%.

Učešće stručnih osoba u ukupnom broju registriranih nezaposlenih je 233.671 ili 62,96% a nestručnih 137.485 ili 37,04%.

Krajem marta/ožujka 2007. godine poslovni subjekti iskazali su potrebe za 2.082 radnika, tako da na jednu prijavu potreba za radnicima u mjesecu martu/ožujku 2007. dolazi 178 radnika koji traže zaposlenje.

PLAĆA

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za martu/ožujku 2007. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 640,84KM.

U toku mjeseca marta/ožujka 2007.god. došlo je do povećanja prosječne mjesečne isplaćene neto-plaće za 1,35%.

U periodu I – III 2007. godine prosječna mjesečna isplaćena neto plaća iznosi 635,73KM. U odnosu na isti period prethodne godine došlo je do porasta prosječne mjesečne isplaćene neto-plaće za 8,24%.

Prosječna mjesečna isplaćena bruto plaća po zaposlenom za mart/ožujak 2007. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 942,41 KM.

PENZIJE/MIROVINE

U Federaciji BiH za mjesec mart/ožujak 2007.godine penzije/mirovine su isplaćene za 307.047 penzionera/umirovljenika.

Visina isplaćenih penzija/mirovina za mjesec mart/ožujak 2007. godine je sljedeća:

Prosječna isplaćena penzija/mirovina	267,14 KM
Najniža isplaćena penzija/mirovina	208,10 KM
Zajamčena penzija/mirovina	277,48 KM
Najviša isplaćena penzija/mirovina	1.263,94 KM

Podaci o penzijama/mirovinama preuzeti su od Federalnog zavoda MIO-PIO.

CIJENE

Indeksi cijena na malo

Ukupan indeks cijena na malo u aprilu/travnju 2007. viši je za 0,1% u odnosu na prethodni mjesec.

Indeks cijena poljoprivrednih proizvoda viši je za 3,9%, pića za 0,2% i industrijskih prehrambenih proizvoda za 0,1%.

Indeks cijena industrijskih neprehrambenih proizvoda niži je za

on the area of the Federation B&H. In relation to the previous month it is less for 5 persons or by 0,001%.

Composition of persons who seeking job is: university-level specialist's training 7.123 or 1,92%, advanced specialist's training 4.980 or 1,34%, intermediate specialist's training 83.027 or 22,379%, lower skilled workers 1.028 or 0,28%, highly skilled workers 2.890 or 0,78%,skilled workers 135.651 or 36,55%, semi - skilled workers 12.378 or 3,33% and not qualified workers 124.079 or 33,43%.

Concerning to skill of persons who seeking job 233.671 or 62,96% referred to expertly persons and 137.485 or 37,04% referred to non skilled persons.

At the end of March 2007. organizations - employers have started needs for 2.082 workers, so that to one application of offering job covers 178 workers who seeking job.

WAGE

The average net wage in March 2007 in F B&H came to 640,84 KM.

In March 2007. average net wage increased by 1,35 %.

In period I – III 2007. average net wage came to 635,73 KM. In relation to the same period of last year it increased by 8,24 %.

The average gross wage in March 2007. in Federation B&H came to 942,41 KM.

PENSION

Payment pensions in March 2007. in Federation B&H were for 307.047 pensioners.

The level of payment pension in March 2007. was following:

<i>Average payment pension</i>	<i>267,14 KM</i>
<i>The lowest payment pension</i>	<i>208,10 KM</i>
<i>Guarantee amount of pension</i>	<i>277,48 KM</i>
<i>The highest payment pension</i>	<i>1.263,94 KM</i>

Data picked up from Federal pension funds.

PRICES

Retail price indices

The retail price indices in April 2007 in relation to the previous month rose by 0,1%.

The price index of agriculture products rose by 3,9%, manufactured nonfood products less for 0,2%, manufactured foodstuff rose by 0,1%. The price index of

0,2%.

Ukupan indeks cijena na malo u aprilu/travnju 2007. godine viši je za 1,1% u odnosu na prosječan indeks iz 2006. godine, u odnosu na decembar 2006. godine niži je za 0,1%, a u odnosu na isti mjesec prethodne godine viši je za 2,1%.

Za četiri mjeseca ove u odnosu na isti period prethodne godine indeks cijena na malo je viši za 2,0%.

Indeksi troškova života

Ukupan indeks troškova života u aprilu/travnju 2007. godine niži je za 0,4% u odnosu na prethodni mjesec.

Indeks troškova života za robe je niži za 0,5%, a za usluge se nije mijenjao.

Indeks troškova života za ishranu/prehranu je viši za 0,5%, higijenu i njegu zdravlja za 0,3%, duhan i piće za 0,2%, obrazovanje i kulturu i prijevozne i telekomunikacijske usluge za 0,1%.

Indeks troškova života za ogrijev i osvjetljenje je niži za 8,7% (primjena nižih sezonskih tarifnih stavova), odjeću i obuću za 0,3% i opremu stana/pokucstvo za 0,2%.

Ukupan indeks troškova života u aprilu/travnju 2007. godine je viši za 1,2% u odnosu na prosječan indeks iz 2006. godine, za 0,1% u odnosu na decembar 2006. godine i za 1,4% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Za četiri mjeseca ove u odnosu na isti period prethodne godine indeks troškova života je viši za 1,4%.

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u aprilu/travnju 2007. godine niži je za 3,5% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama indeks cijena za grupu energije niži je za 13,3% (primjena nižih sezonskih tarifnih stavova), netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,6% i trajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,2%. U grupi intermedijalnih proizvoda indeks cijena je viši za 2,9%, a u grupi kapitalnih proizvoda i grupi neraspoređeno indeks cijena se nije mijenjao u ovom mjesecu.

Posmatrano prema područjima SKD-a, u području snabdjevanja električnom energijom gasom / plinom i vodom indeks cijena je niži za 17,8%, a u području rudarstva za 0,4%. U području prerađivačke industrije indeks cijena je viši za 1,0%.

Posmatrano po odjeljcima pad indeksa cijena je registriran kod snabdjevanja električnom energijom i gasom/plinom za 18,8%, proizvodnje koksa, derivata nafte i nuklearnog goriva za 7,3%, proizvodnje kemikalija za 1,9%, proizvodnje hrane i pića i proizvodnje kože, obuće i kožnih proizvoda za 0,8%, vađenja ugljena i treseta za 0,7%, proizvodnje mašina/strojeva i uređaja za 0,4% i proizvodnje namještaja za 0,1%.

Rast indeksa cijena je registriran kod proizvodnje metala za 8,2%, proizvodnje metalnih proizvoda osim mašina/strojeva za 5,5%, proizvodnje celuloze, papira i kartona, te proizvoda od papira i kartona za 3,3%. Proizvodnje ostalih nemetalnih minerala za 3,2%,

beverages rose by 0,2%.

The retail price index in April rose by 1,1% in relation to average price index in 2006. In relation to April 2006 rose by 2,1%. In relation to December 2006 less for 0,1%.

In period January – April 2007 in relation to same period 2006 retail price index rose by 2,0%.

Cost of living indices

The cost of living index in April 2007 less for 0,4% relation to previous month.

The index of cost for goods less for 0,5% and for services are unchanged.

The index of cost of transport post and telecomm. services rose by 0,1%, food for 0,5%, hygiene and health for 0,3%.

The index of cost of tobacco and beverages rose by 0,2%, apparel less for 0,3% and education and culture rose by 0,1%, hygiene and health less for 8,7%.

The index of cost of living in April 2007 rose by 1,2% in relation to average cost of living index in 2006. In relation to same month of last year rose by 1,4%. In relation to December 2006 rose by 0,1%.

In period January – April 2007 in relation to same period 2006 cost of living indices rose by 1,4%.

Indices of producers' prices of industrial product

The price index of producer industrial products in April 2007 less for 3,5% in relation to previous month.

Viewed according to main industrial groupings price index in energy less for 13,3%, non-durable consumer goods less for 0,6%, intermediate goods except energy rose by 2,9% durable consumer goods less for 0,2%, and capital goods and unclassified are unchanged.

Viewed by sections and divisions of SCE-a in the area of mining price index less for 0,4% in the area of electricita gas and waher supply less for 17,8% manufacturing rose by 1,0%.

Decline at price index was registred at following divisions: electricity, gas, steam and hot water supply for 18,8%, manufacture of coke, refined petroleum and nuclear fuel for 7,3%, manufacture of chemicals for 1,9%, manufacture of food and beverages for 0,8%, mining of coal and peat for 0,7%, manufacture of furniture for 0,1%.

Increase at price index was registred at following divisions: manufacture of basic metals for 8,2%, manufacture of metals products for 5,5%, manufacture of pulp paper and paper products for 3,3%, manufacture of electrical

proizvodnje električnih mašina i aparata za 2,4%, vadenja ostalih ruda i kamena za 0,7%, izdavačke i štamparske djelatnosti i proizvodnje proizvoda od gume i plastike za 0,1%.

U ostalim odjeljcima indeks cijena se nije mijenjao u ovom mjesecu.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u aprilu/travnju 2007. godine je viši za 1,4% u odnosu na prosječan indeks iz 2006. godine, u odnosu na decembar 2006. godine niži je za 2,9%, a u odnosu na isti mjesec prethodne godine viši je za 4,7%. Za četiri mjeseca ove u odnosu na isti period prethodne godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je viši za 4,6%.

Potrošačka korpa

Korpu potrebnih proizvoda čine najvažnije životne namirnice, koja po sadržaju i količinama predstavlja minimum potreba za obnavljanje energije koja se potroši radom, a koju su izračunali stručnjaci za ishranu/prehranu.

Iz kategorije proizvoda " ishrana i piće " napravljen je izbor proizvoda za potrošačku korpu koja pokriva standardne potrebe četveročlane porodice bez pretenzije da označava granični slučaj na bilo koji način.

Izdaci za ishranu/prehranu i piće prema ovoj korpi u aprilu/travnju 2007. godine iznose 501,18 KM, što je za 4,95 KM ili za 1% više u odnosu na mart/ožujak kada su iznosili 496,23 KM .

machinery and apparatuses for 2,4%, publishing, printing and recorded media for 0,1%.

In other divisions at price index are unchanged.

The prices index of producer industrial products in April 2007 rose by 1,4% in relation to average index in 2006 in relation to same month of last year rose by 4,7%, in relation to December 2006 less for 2,9%. In period January – April in relation to same period of 2006 index of producers prices of industrial products rose by 4,6%.

Basket of necessary product

The basket of necessary products containing the most important products that by content and quantities calculated by experts, and that provides minimum needs for renewal power that expended of work.

From category products "Food and beverages" made selection of products for basket that covers standard needs for a family of four in a month, without pretension that marking limited case on any way.

Expenditures for food and beverages according to the provided list in April 2007 amounts to 501,18 KM, which is for 4,95 KM or 1,0 % more in relation to previous month when amounted 496,23 KM.